

YENİ NESİL SORULAR

MAXNET

TÜRKÇE

- ⇒ BİLGİ VE KAVRAMA DÜZEYİNİ ÖLÇEN SORULAR
- ★ ÜST DÜZEY BECERİ VE YORUM GÜCÜNÜ GELİŞTİREN YILDIZLI TESTLER VE SORULAR

602 VIDEO ÇÖZÜMLÜ SORU

Soru Kitabı

6

Yazar
Editör
Yayına Hazırlayan
Resimler ve Fotoğraflar
Kapak Tasarım
Baskı
ISBN
Yayıncı Sertifika No.

Saliha KARAGÖZ
Saliha KARAGÖZ
Özen BAYRAM - Dr. Özgün KARACA
Erdoğan ÜLKER - KOZA Yayın Dağıtım AŞ Arşivi
Ziya Harun ERGENÇ
Koza Yayın Dağıtım AŞ, Ankara, 2020
978 - 605 - 190 - 316 - 3
45554

Bu kitap, Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunun 06.05.2019 tarihli ve 9 sayılı kararı ile kabul edilen Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu (5-8. Sınıflar) Türkçe Dersi Öğretim Programı'na uygun olarak hazırlanmıştır.

KARACA Eğitim Yayınları Sanayi ve Ticaret Ltd. Ş

Bu eserin bütün hakları saklıdır ve yayınevine aittir. Eserin düzenleme biçimi, metin, soru, resim ve şekilleri yayınevinin yazılı izni olmadan tümüyle ya da kısmen çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve ticari amaçla kullanılamaz.

KARACA Eğitim Yayınları Sanayi ve Ticaret Ltd. Ş
Cevat Dünder Cad. No.:139/B Ostim 06370 ANKARA
tel.: (0312) 385 91 81 • belgeç: (0312) 385 91 82
www.kozakaraca.com.tr

kozayayin

kozayayin

kozayayin

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden îlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan îlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâd! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

Bu kitabın ilk hedefi; sorgulayan, insanlık için yararlı hizmetler planlayan, kendi ayrıcalıklarını keşfetmiş, yatkın olduğu yönlerini belirleyerek tüm potansiyelini bu alanlara yöneltebilecek başarılı bireylerin yetişmesine katkıda bulunmaktır.

Bizler, her öğrencinin düzeyini göz önünde bulundurarak; öğrenme merakını, azmini, iradesini yükseltmeyi amaçlayan ve yeni nesil soru sistemine daha hızlı uyum sağlaması için bu kitabı oluşturduk.

Hazırladığımız kitapta üst düzey beceri ve yorum gücünü geliştiren çok sayıda soruya ve teste yer verdik; bu üst düzey soruları “yıldızlı sorular”, bu testleri de “yıldızlı test” olarak adlandırdık ve hepsini yıldız sembolüyle belirttik. Diğer test ve sorularımız da Millî Eğitim Bakanlığının yayımladığı, çalışma sorularına ve kazanım testlerine uygun olarak hazırlanmıştır.

“Nedir yıldızlı test?” sorunuzu çok kısa cevaplamak gerekirse; akıllı yürüterek, sistemli düşünerek, kendinizce “özgün” çözüm yolları geliştirerek doğru cevaba ulaşmanızı sağlayacak sorulardan oluşan testlerdir, diyebiliriz.

Bu kitapta “Yıldızlı Soru”, “Yıldızlı Test” olarak adlandırdığımız tüm sorular, Millî Eğitim Bakanlığının yayımladığı örnek sorularda, kazanım testlerinde merkezî sınavlarda sıkça yer alan yeni nesil soru tekniği kullanılarak hazırlanmıştır.

Bu kitaptaki tüm kazanımları, bugünü ve geleceğinizi güzelleştirmek; daha stratejik, daha yaratıcı düşünebilmenizi ve kendi hayatınızı en özgün şekilde tasarlayabileceğiniz adımlar atmanızı sağlamak için yaşamla bütünleşmiş bir bakış açısıyla sizlere sunduk.

Her şey gönlünüzce olsun.

Yazarlar

Yıldızlı Sorular ve Testler

Üst düzey
beceri ve
yorum gücünü
geliştiren yeni
nesil sorular

1.

SÖZ SANATLARI - I

Bir benzetme sanatında iki varlıktan güçsüz olan güçlü olana benzetilir. Örnek "Aslan gibi güçlü çocuk" benzetmesinde çocuk, aslana benzetilmiştir.

Çocuk: benzeyen

Aslan: kendisine benzetilen.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi verilen alıntılarda yer alan benzetmelerdeki benzeyenlerden biri değildir?

- A) Hüznün B) Yalnızlık C) Sevgi D) Soru

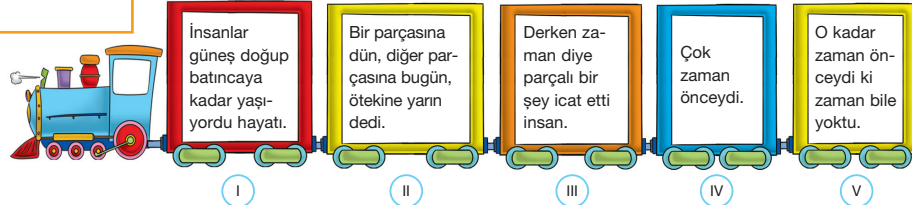
Kazanım Değerlendirme-Kavrama Testleri

Bilgi ve
kavrama
düzeyini ölçen
sorular

1.

PARAGRAF OLUŞTURMA - I

Trenin hareket edebilmesi için vagonlardaki cümlelerin anlamlı ve mantıklı bir bütün oluşturması gerekiyor.

Bunun için makinistin vagonları hangi sırayla dizmesi gerekir?

- A) II - III - IV - I - V B) III - IV - V - I - II C) IV - V - I - III - II D) V - IV - III - II - I

Video Çözümleri

Sayfanın sağ üst köşesinde bulunan karekodları, mobil cihazınıza indirdiğiniz “KozakKaraca Dijital” uygulamasıyla okutup soru çözümlerine ve cevap anahtarlarına ulaşabilirsiniz.

dijital.kozakaraca.com.tr'yi tıklayarak tüm soruların detaylı anlatım içeren çözüm videolarına ulaşabilirsiniz.

Optik Okuma

Mobil cihazınıza indireceğiniz “KozakKaraca Dijital” uygulamasıyla deneme sınavlarının sonundaki akıllı optik formlar sayesinde doğru ve yanlışlarınızı anında görebilirsiniz.

1. BÖLÜM

SÖZCÜKTE ANLAM

1. Test: Sözcükte Anlam - I	11
2. Test: Sözcükte Anlam - II	13
3. Test: Sözcükte Anlam - III	15
4. Test: Sözcükte Anlam - IV	17
5. Test: Sözcükte Anlam - V	19
6. Test: Sözcükte Anlam - VI	21
7. Test: 1. Bölüm Değerlendirme Testi	23

2. BÖLÜM

SÖZCÜĞÜN YAPISI

8. Test: Çekim ve Yapım Ekleri	31
9. Test: Sözcükte Yapı	33
10. Test: Çekim ve Yapım Ekleri - Sözcükte Yapı	35
11. Test: 2. Bölüm Değerlendirme Testi	37
12. Test: 1. Tarama Testi	43

3. BÖLÜM

SÖZCÜK TÜRLERİ

13. Test: Adlar	49
14. Test: Sıfatlar	51
15. Test: Tamlamalar	53
16. Test: Zamirler	55
17. Test: Adlar - Sıfatlar - Zamirler	57
18. Test: Edatlar - Bağlaçlar - Ünlemler	59
19. Test: Sözcük Türleri	61
20. Test: 3. Bölüm Değerlendirme Testi	63
21. Test: 2. Tarama Testi	69

4. BÖLÜM

DEYİMLER - ATASÖZLERİ - ÖZDEYİŞLER

22. Test: Deyimler	75
23. Test: Atasözleri - Özdeyişler	77
24. Test: Deyimler - Atasözleri	79
25. Test: 4. Bölüm Değerlendirme Testi	81
26. Test: 3. Tarama Testi	87

5. BÖLÜM

CÜMLEDE ANLAM

27. Test: Neden - Sonuç Cümleleri	93
28. Test: Amaç - Sonuç Cümleleri	95
29. Test: Koşul Cümleleri	97
30. Test: Karşılaştırma Cümleleri	99
31. Test: Örneklendirme Cümleleri	101
32. Test: Neden-Sonuç Cümleleri / Koşul Cümleleri	103
33. Test: Öznel ve Nesnel Yargı	105
34. Test: Geçiş ve Bağlantı İfadeleri	107
35. Test: Öznel ve Nesnel Yargılar / Geçiş ve Bağlantı İfadeleri	109
36. Test: 5. Bölüm Değerlendirme Testi	111
37. Test: 4. Tarama Testi	117

6. BÖLÜM

METİNDE ANLAM

38. Test: Paragraf Oluşturma - I	123
39. Test: Paragraf Oluşturma - II	125
40. Test: Metin Türleri - I	127
41. Test: Metin Türleri - II	129
42. Test: Metin Türleri - III	131
43. Test: Metin Türleri - IV	133
44. Test: Konu - Başlık - I	135
45. Test: Konu - Başlık - II	137
46. Test: Ana Fikir - Ana Duygu - I	139
47. Test: Ana Fikir - Ana Duygu - II	141
48. Test: Konu - Başlık - Ana Fikir - Ana Duygu	143
49. Test: Söz Sanatları - I	145
50. Test: Söz Sanatları - II	147
51. Test: Söz Sanatları - III	149
52. Test: Hikâye Unsurları - I	151
53. Test: Hikâye Unsurları - II	153
54. Test: Söz Sanatları - Hikâye Unsurları	155
55. Test: Metinler Arası Karşılaştırma - I	157
56. Test: Metinler Arası Karşılaştırma - II	159
57. Test: Metinler Arası Karşılaştırma - III	161
58. Test: Anlama - Yorumlama - I	163
59. Test: Anlama - Yorumlama - II	165
60. Test: Anlama - Yorumlama - III	167
61. Test: Anlama - Yorumlama - IV	169
62. Test: Anlama - Yorumlama - V	171
63. Test: Anlama - Yorumlama - VI	173
64. Test: Üst Düzey Düşünme Becerilerini Geliştirme - I	175
65. Test: Üst Düzey Düşünme Becerilerini Geliştirme - II	177
66. Test: Üst Düzey Düşünme Becerilerini Geliştirme - III	179
67. Test: Üst Düzey Düşünme Becerilerini Geliştirme - IV	181
68. Test: Üst Düzey Düşünme Becerilerini Geliştirme - V	183
69. Test: Üst Düzey Düşünme Becerilerini Geliştirme - VI	185
70. Test: 6. Bölüm Değerlendirme Testi	187
71. Test: 5. Tarama Testi	193

7. BÖLÜM

YAZIM KURALLARI VE NOKTALAMA İŞARETLERİ

72. Test: Yazım Kuralları - I	199
73. Test: Yazım Kuralları - II	201
74. Test: Yazım Kuralları - III	203
75. Test: Noktalama İşaretleri - I	205
76. Test: Noktalama İşaretleri - II	207
77. Test: Noktalama İşaretleri - III	209
78. Test: 7. Bölüm Değerlendirme Testi	211
79. Test: 6. Tarama Testi	217

DENEME SINAVLARI

Deneme Sınavı - 1	221
Deneme Sınavı - 2	229
Deneme Sınavı - 3	237
Deneme Sınavı - 4	245
Yanıt Anahtarları	253

TÜRKÇE 6

SÖZCÜKTE ANLAM

geometri

garip günler geçip gidiyordu. grevdeydi güneş, griydi gökyüzü. gökkuşağı görünmüyordu. göçebe gemiler, gaddar gardiyanlar gibi gizleniyorlardı gecelere. göze geliyordu güzelim gençlikler, gelinlerin gamzeleri güçsüz gülüşlere gebeydi. geveze gırtlaklar gevşemiş, gözalcı gelincikler gizlenmişti... gönülsüz günışıklarına gücenen günebakanlar güneye göçüyordu. guruprenge güvercinler gönençle geçip gidiyorlardı giyotinli geçitlerden. gamlı geyikler gözyaşlarını göstermiyordu gayretkeş gergedanlara.

gelen geçiyor, gülüşler geçiyordu.

gururum gözaltındaydı, garip günlerin geçidinde.

gümüşî gitarların gürül gürül gürlemesi gibi, gitmiştin gönlümün gülistanından.

gitmiştin.

gözlerimi gömüp gülüşüne.

güle güle...

Yekta Kopan

Yekta Kopan'ın yazdığı bu öyküde tüm sözcükler sizin de fark ettiğiniz gibi “g” harfiyle başlıyor. Siz de bir harf seçip böyle kısa bir öykü yazmaya ne dersiniz?

KARACA
EĞİTİM YAYINLARI

MAX NET

10

6. SINIF

TÜRKÇE

SÖZCÜKTE ANLAM - I

1.

"Köye ulaşmak için yaklaşık iki saatlik bir yol vardı önümüzde."

Anlamını biliyorum.

"Bu makineyi çalıştırmanın daha basit bir yolu var."

Anlamını biliyorum.

"Kulüp başkanı olma yolunda emin adımlarla ilerliyordu."

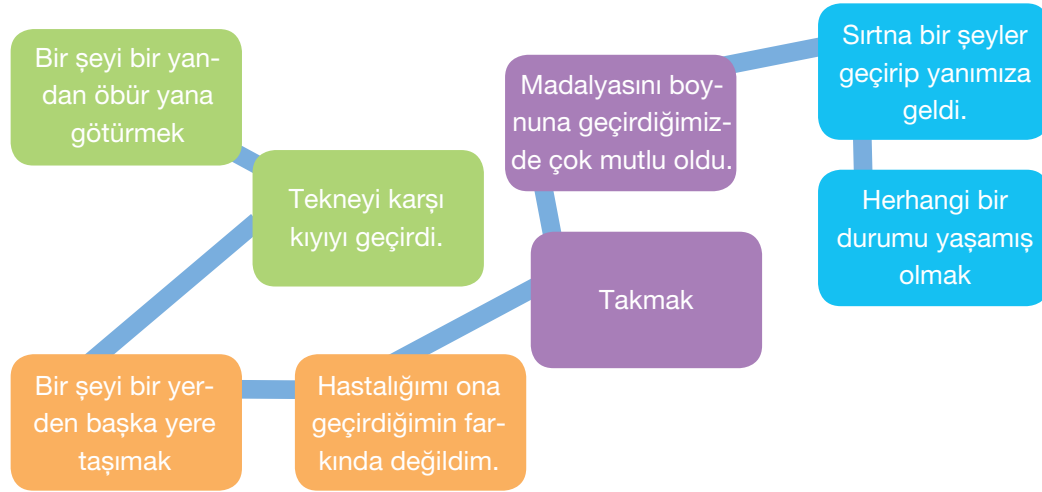
Anlamını yeni öğrendim.

Bu örnekleri okuyunca "yol" sözcüğünün anlamını ve olarak bildiğimi ama anlamının da olduğunu öğrendim.

Bu cümledeki noktalı yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) hız - davranış - istek
- B) yolculuk - çare - ulaşmak
- C) karada belli bir hızla ilerlemek - amaç - lider olma
- D) bir yere gitmek için aşılacak uzaklık - yöntem - amaç

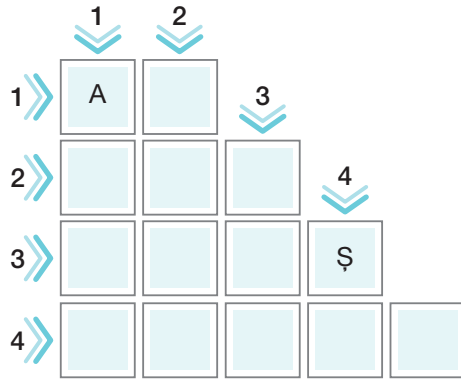
2.

"Geçirmek" sözcüğü ile ilgili oluşturulan bu diyagramda aynı renk olan kutulardan biri tanım diğeri de tanıma uygun cümledir. Hangi renkteki kutularda örnek cümle tanıma uygun değildir?

- A) B) C) D)

3.

Soldan Sağa

1. Yemek sözcüğü ile aynı anlamdadır.
2. Atın yavrusu
3. Kâğıtları birbirine tutturmak için yapılmış telden araç

Yukarıdan Aşağıya

1. Çevik, hareketli
2. Sur ve kulelerle çevrili konak
3. Sağ ve solun ortak adı

Bulmacada yukarıdan aşağıya da soldan sağa da okunan her sözcük anlamlı olduğuna göre soldan sağa 4 numaralı yerin sorusu aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) Büyük ve gösterişli ev
- B) Sıkıntı çekmeden, yorulmadan yapılabilen, emeksiz, zahmetsiz, zor karşıtı
- C) Kuzunun büyümüş hâli
- D) Bir yere veya birinin evine kısa bir süre kalmak için gelen kimse, misafir

4.

Bu karşıt anlamlı sözcük çiftlerinden hangisinin eş seslisi vardır?

- A) Sadece I.
- B) I ve II.
- C) Sadece III.
- D) II ve IV.

5.

1891 yılında spor öğretmeni James Naismith (Cemis Neismit) öğrencileri için boks ya da ragbiden daha az şiddet içeren kış aylarında kapalı alanda oynanabilecek rekabetçi bir oyun tasarlamak istedi. Oyununa "kutu topu" adını verdi. Ancak spor salonunun duvarına asmak için sadece iki şeftali sepeti bulunca oyunun adını sepet topu (basketball) olarak değiştirdi. İşte, böylece basketbol oyunuyla tanıştık.

Bu metindeki bazı sözcüklerin anlamları açıklanmıştır.

- I. Kaba güç
- II. Bir şeyin nasıl gerçekleşeceğini zihninde hazırlamak
- III. Bir şeyi aşağıya sarkacak biçimde bir yere iliştip sarkıtmak

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tanımlı yapılan sözcüklerden biri değildir?

- A) asmak
- B) boks
- C) şiddet
- D) tasarlamak

1.

Örüntünün Adı

Sözcükler Arası Anlam

Örüntünün Kuralı

1. Bir cümle
2. İkinci cümlede birinci cümledeki bir sözcüğün karşıt anlamlısı
3. Üçüncü cümlede, birinci cümledeki sözcüğün eş anlamlısı

Bu örüntü aşağıdaki paragrafların hangisinde vardır?

- A) Ben de hatırlıyorum elbette o günü. Unutmak mümkün mü hiç! Üçümüzün fotoğrafına baktığımda hep o anı anımsarım.
- B) Her gece birbirinden ilginç düşler görüyordu. Uyandığında unutmadan bu gördüğü rüyaları yazıyordu. “Gördüklerim gerçek mi düş mü?” diye soruyordu kedi kendine.
- C) Güldüğünde yüzünde güller açıyordu. Böyle anlarda onunla sohbet etmek de, oyun oynamak da kısaca her şey çok güzel geliyordu bana. Somurttuğunda ise yanından hemen uzaklaşmak istiyordum.
- D) Onun kendini anlatma yolu resim yapmak. Elinde kâğıt kalem saatlerce çizim yapardı. Resimlerine baktığınızda bu kadar ayrıntıyı nasıl yakaladığına şaşırırdınız.

2.

erken zf. 1. Vaktinden önce, alışılan zamandan önce, er, geç karşıtı.

esaret is. 1. Kölelik, tutsaklık, esirlik.

eser is. 1. Emek sonucu ortaya konan ürün, yapıt.

esen sf. 1. Ruhsal ve bedensel olarak sağlıklı, sıhhatli, salim.

Bir sözlük defterinden alınan bu sayfadaki yanlışlığı düzeltmek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) “Esen” sözcüğü, “eser” sözcüğünden önce yazılmalıdır.
- B) “Esen” sözcüğü, “esaret” sözcüğünden önce yazılmalıdır.
- C) “Erken” sözcüğü, “esen” sözcüğünden sonra yazılmalıdır.
- D) “Erken” sözcüğü, “esaret” sözcüğünden sonra yazılmalıdır.

3.

Ondaki bu sessizlik hâli tamı tamına üç gün devam etti. Bir gün masama bir kâğıt koyup

I

II

“Kâğıda sakın elini değme.” deyince çok şaşardım.

III

Bu metindeki altı çizili sözlerin yerine gelebilecek sözcükler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

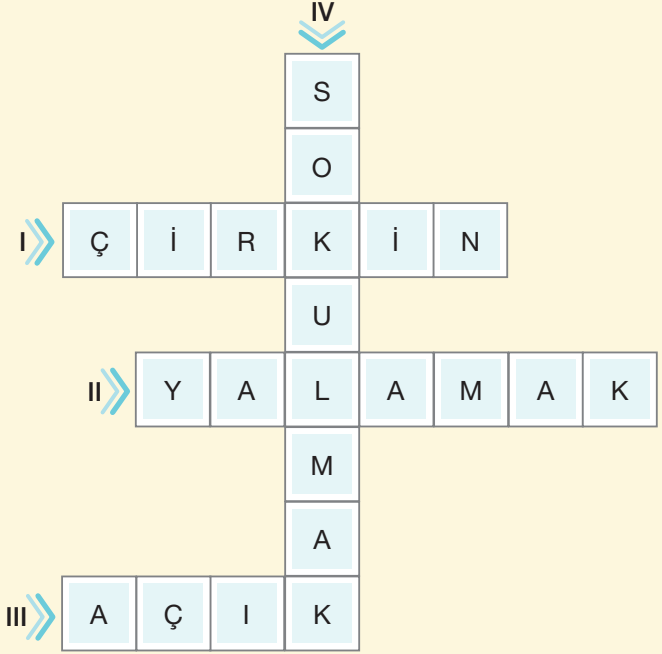
	I	II	III
A)	uzadı	verip	sürme
B)	uzadı	bırakıp	alma
C)	sürdü	yazarak	alma
D)	sürdü	bırakıp	sürme

4.

O çocuk saatlerce hiç bıkmadan denize neden bakar? **Açıkta** demirlemiş gemilere mi, balıkçı teknelerine mi, denize düşecekmişçesine bir taş gibi inen, sonra suyun yüzeyini **yalayıp** yükselen **çirkin** sesli martılara mı, ayaklarının dibine kadar usulca **sokulan**, ardından da oynamak istiyormuş gibi geri kaçan beyaz köpüklü sulara mı? Yoksa rüyalarına mı, kimselere söyleyemediği hayallerine mi? Belki de o çocuk kendine bakar çünkü her şey onu ona anlatır.

Bu metinde koyu yazılmış sözcüklerin anlamlarını soran bir bulmaca hazırlanmıştır. Bulmacaların soruları karışık bir sırayla verilmiştir.

Çalışır durumda olan
Sıyırarak dokunarak geçmek
Yanaşmak, yaklaşmak
Göze veya kulağa hoş gelmeyen

Buna göre bulmacadaki kaç numaralı sözcüğün anlamı yanlış yazılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

5.

Eşyaların hepsi kamyonete <u>yüklendi</u> .	Şiir <u>yazmak</u> küçük yaşta edinilen bir alışkanlıktır.	Şu an zihninden geçenleri <u>okuyabiliyorum</u> .	Gölün <u>kıyısı</u> ağaç parçacıklarıyla kaplıydı.
2	4	6	8

Altlarında sayılar bulunan bu tablodaki altı çizili sözcüklerden biri temel anlamıyla kullanılmamıştır.

Temel anlamıyla kullanılmayan sözcük tablodan çıkartıldığında kalan üç rakamla aşağıdaki sayılardan hangisi oluşur?

- A) 246 B) 248 C) 268 D) 468

1.

Biz çocukluğumuzda elimize ne geçerse okurduk. Acaba iyi mi yapıyorduk, kötü mü? Belki kafamızı abur cuburla dolduruyorduk. Elimizdeki malzeme ise bugünküne göre hayli eksik hatta hatalıydı ama daima öğrenmeye hazır, daima iştahlı bir merakımız vardı. Bu merak, müsait şartlar bulsaydı, pekâlâ araştırmacılığa ve yapıcılığa dönebilirdi. Bugünün şartları elbette çok daha elverişli. Çocuklarımız bu konuda bizden daha şanslı.

Bu metindeki sözcüklerin dört tanesiyle yandaki bulmaca hazırlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bulmacadaki yanıtlardan herhangi birinin sorusu değildir?

- A) Uygun, elverişli B) İhtiyaç C) Koşul D) Oldukça, çok

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “söz edilenden başkası olmaz, yapamaz.” anlamında bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Yoksul ve yalnız yaşayan insanlara yardım etmeliyiz.
- B) Bunlar çok güzel fakat benim hiçbir işime yaramaz.
- C) Torosların o sarp kayalıkları gerçekten çok güzel.
- D) Bu konuda ancak annemden yardım alabilirim, diyordu.

3.

- I. Bayram kutlaması için halk yollara döküldü.
- II. Sonbaharın gelişiyle ağaçların yaprakları döküldü.
- III. Çok çalışmaktan bütün vücudum döküldü.
- IV. Havalar açınca insanlar yeşil alanlara döküldü.

**Numaralanmış cümlelerin hangilerinde “dökül-
mek” sözcüğü aynı anlamda kullanılmıştır?**

- A) I ve II.
- B) I ve IV.
- C) II ve III.
- D) II ve IV.

4.

- I. Yarınki sınavdan yine düşük not alırsam yanarım.
 II. Virüsten korunabilmek için kurallara mutlaka uymalıyız.
 III. Fırından yeni çıkmış ekmek kokusunu çok severim.
 IV. Kardeşim oyunun ikinci perdesinde uyuyakaldı.
 V. Dersler konusunda ablam o kadar geniş ki okul umurunda değil.

Bu cümlelerdeki altı çizili sözcükler,

mecaz anlamlıysa gerçek anlamında kullanılmışsa terim anlamlıysa

ile gösterilerek sıralanacaktır.

Buna göre aşağıdaki sıralamadan hangisi doğrudur?

- A)
 B)
 C)
 D)

5.

“Dalmak” sözcüğü sözlükte aşağıdaki gibi açıklanmıştır.

1. Suyun içine bütün vücuduyla ve hızla girmek
2. Bir yerin içine girmek
3. Kendini bilmez duruma gelmek, kendinden geçmek
4. Uyumak
5. Başka bir şeyle uğraşamayacak veya başka bir şeyi düşünemeyecek biçimde kendini bir şeye kaptırmak
6. Güreşte rakibinin belden aşağı bir yerini aniden tutmak

Gerçek anlam, bir sözcüğün aklımıza gelen ilk anlamıdır.

Yan anlam, gerçek anlam ile anlamsal olarak ilişkili olan anlamdır.

Mecaz anlam, yan anlam olarak da kabul edilir ancak anlamsal olarak gerçek anlamla ilişkisi en zayıf yan anlamdır.

Terim anlam, sözcüğün bilim, sanat, spor vb. ile ilgili anlamını içerir.

Gerçek anlam

GA

Yan anlam

YA

Mecaz anlam

MA

Terim anlam

TA

Bu açıklamaya göre “dalmak” sözcüğünün numaralarla verilmiş anlamları ile ilgili aşağıdaki tablolardan hangisi oluşur?

A)

1.	2.	3.	4.	5.	6.
GA	YA	MA	YA	MA	TA

B)

1.	2.	3.	4.	5.	6.
GA	YA	MA	MA	TA	MA

C)

1.	2.	3.	4.	5.	6.
GA	YA	TA	MA	MA	MA

D)

1.	2.	3.	4.	5.	6.
GA	YA	TA	MA	MA	TA

SÖZCÜKTE ANLAM - IV

1.

Yukarıda karşıt anlamlılık, eş anlamlılık ya da eş seslilik özelliği olan sözcükler yazılmıştır.

Bu sözcüklerin anlam ilişkisi grafikte gösterilecektir. Bazı sözcüklerin birden fazla özelliği olduğu göz önünde bulundurulursa aşağıdaki gösterimlerden hangisi doğrudur?

2.

Günlük hayatımızda en yaygın hâli ile “trend”, moda/teknoloji veya iş alanlarında, son yıllarda toplumun büyük bir çoğunluğu tarafından yapılan bir davranış, uygulanan bir hareketi, bir durumu tanımlamakta kullanılıyor: cep telefonu trendi gibi.

Bu cümledeki tırnak içinde yazılmış sözcüğün Türkçe karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) çok satılan

B) eğilim

C) pahalı

D) gösterişli

KARACA
EĞİTİM YAYINLARI

MAX NET

17

6. SINIF

TÜRKÇE

3.

Radyo, televizyon ve internet gibi çeşitli iletişim sinyallerinin Dünya üzerindeki bir vericiden Dünya'nın farklı yerlerindeki alıcılara aktarılmasını sağlayan uzay araçlarına uydu denir.

Bu metindeki terimler ile ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) Terim anlamı olan bir uzay aracının tanımı yapılmıştır.
- B) Metindeki karşıt anlamlı iki sözcük de aynı zamanda terim anlamlıdır.
- C) İletişim araçları ile ilgili bir terimler sözlüğü hazırlansa radyo, televizyon ve internet sözcükleri bu sözlükte terim olarak kullanılır.
- D) "Yer" sözcüğü günlük yaşamda kullanımıyla değil, özel bir bilim alanıyla ilgili olarak kullanılmıştır.

4.

•	Toplantıdaki <u>kırıcı</u> tavırları nedeniyle herkesin tepkisini aldı. I
•	<u>Düşüncelerinden</u> emin bir eda ile girdiği salonda bir saat konuştu. II
•	İşini düzgün yaparsan bu <u>kapı</u> daha yıllarca sana ekmek verir. III
•	Türlü türlü <u>ayaklar</u> yaparak arkadaşlarını kendinden bezdirdi. IV

Numaralanmış sözcüklerden gerçek anlamlı olanları ♦, mecaz anlamlıları ise ◇ işareti ile gösterilirse aşağıdaki sıralamalardan hangisi doğru olur?

	I	II	III	IV
A)	◇	♦	◇	◇
B)	◇	◇	♦	◇
C)	♦	◇	♦	◇
D)	◇	♦	♦	◇

5.

Henüz gözlük bulunmadan önce VIII. yüzyılda İspanya'da metinleri okumakta zorlanan kişiler, doğal bir taş olan kuvarsı, okumaya çalıştıkları sözcüklerin üzerine koyarlarmış. Kuvars bir büyüteç gibi harfleri büyütürmüş.

- I. Doğal bir taş
- II. Nadir bulunan bir taş
- III. Şeffaf bir taş
- IV. Pahalı bir taş

Bu metindeki altı çizili sözcük için verilenlerden hangilerinin doğruluğundan emin olunamaz?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve IV.
- D) III ve IV.

SÖZCÜKTE ANLAM - V

1.

Numara	Anlam İlişkisi	Cümle	Cümle
I	×	Öğle yemeğini biraz fazla <u>kaçırmışım</u> .	Ne güzel, toplantıya tam zamanında <u>yetiştim</u> .
II	↻	Sanırım ocak gaz <u>kaçırıyor</u> , kokuyu al- dın mı sen de?	Musluk bozulmuş, baksana su <u>sızdırıyor</u> .
III	↻	Duygularını açıklamaktan <u>kaçındı</u> gibi geldi bana.	<u>Çekinme</u> lütfen istediğinden istediğin kadar ye.
IV	×	Keşke yarım saat önce gelseydin, fil- min başını <u>kaçırdın</u> .	Eğer biraz daha hızlı yürüyebilirsen treni <u>yaka- layabiliriz</u> .

Bu tablodaki altı çizili sözcükler arasındaki ilişki ↻ ve × sembolleri ile gösterilmiştir. ↻ → Aynı anlamdaki sözcükleri göstermektedir. × → Karşıt anlamli sözcükleri göstermektedir.

Buna göre kaçınıcı satırdaki sembol yanlış gösterilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

**2. Aşağıdakilerden hangisi “Romanın ve öykünün gücü yoruma açık yazılmış olmasından ileri gelir.” cümlesin-
deki altı çizili söz grubunun yerine getirilemez?**

- A) okuyanın kendine göre bir şeyler çıkaracağı şekilde B) kişiden kişiye farklı anlaşılabilir şekilde
C) alışılmamış konuları tanıdık bir dille verecek şekilde D) anlamın kesin yargılarla verilmediği şekilde

3. Sonunda güneş tepelerin arkasında kayboldu.
I II
Beklenen vakit gelmişti. Çankırlı Ali, düşman mev-
III
zisine sızarak cephaneliği havaya uçuracaktı. Mil-
letin yıkılmış ümitlerinin canlanması bu işe bağlıydı.
IV

Numaralanmış sözcüklerden hangisi mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

4. Söylediklerinde ince bir alay sezmişim.
I II III IV

**Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden han-
gisi mecaz anlamda kullanılmıştır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

**5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz
grubu karşıt anlamli sözcüklerden oluşmuştur?**

- A) Yalan yanlış sözlerle bizi kandırdı.
B) İvır zıvır ne varsa hepsini toplamış.
C) Tamirat işlerinden az çok ben de anlarım.
D) Elindeki parayla kâğıt kalem almış.

**6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yüklemek”
sözcüğü “Çocuğun bakımını zavallıya yüklediler.”
cümlesindekiyle aynı anlamdadır?**

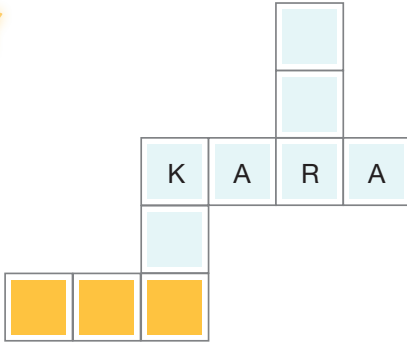
- A) Bütün suçu ona yüklediler.
B) Eşyaları kamyona yüklediler.
C) Bilgisayara birçok program yüklediler.
D) Sorumlulukları sadece bir kişiye yüklediler.

7. Aşağıdaki dörtlüklerin hangisinde eş anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Bir gün ne hayalim ne de gölgem kalacak
Artık ne sıcaklık ne biraz nem kalacak
Benden sana binlerce şiirden başka
Bir parça ümit, bir yığın özlem kalacak.
- B) Duyduk kaçınılmaz sonucun geldiğini
Ömrün azalıp gitgide eksildiğini
Gözyaşları, yalvarmalar artık boşuna
Bir hâkim mutlak okuyor bildiğini.
- C) Kaybettiği an aksini günler, geceler
Bir aynada bir bir çözülür bilmece
Artık serilir ortaya her şey apaçık
Devler küçülür, gözde büyürken cüceler.
- D) Sevdik nice yazlar, nice kışlar gördük
Her yerde o gözlerle bakışlar gördük
Yıllarca değil, belki asırlarca süren
Sonsuz koşular, kanlı yarışlar gördük.

8.

Yukarıdan Aşağıya

- Şehirlerin dışında kalan geniş, yeşillik alan
- Taşıtların ön bölümünde bulunan, kısa ve uzun mesafeyi aydınlatmaya yarayan ışık

Soldan Sağa

- Yeryüzünün denizle örtülü olmayan bölümü

Sadece eş sesli sözcüklerin yazıldığı bulmacada soruların yanıtlarının nereye yazılacağı belirtilmemiştir. Renkli olan yere aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı yazılmalıdır?

- A) Kimi oyunlarda kullanılan küp şeklinde ve üzerinde birden altıya kadar beneklerin olduğu oyun aracı
- B) Sırtın alt bölümü
- C) Ağacın gövdesinden ayrılan kollarından her biri
- D) Tat alma organı

9. “Gerçekten” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) Gerçekten onunla aynı görüşü paylaşıyor musunuz?
- B) Bu kitabın içeriğini gerçekten beğendiniz mi?
- C) Son zamanlarda sizi gerçekten ayıran olaylar nelerdi?
- D) Sizin bu konudaki düşüncelerinizi gerçekten okuyabilecek miyim?

10. I. Atı ahırdan çıkardı.

- II. Sonunda adamın yalanını ortaya çıkardım.
- III. Bu para ile bu ayı çıkarınız.
- IV. Beğenmediği çiçekleri salondan çıkardı.

Numaralanmış cümlelerin hangisilerinde “çıkar-mak” sözcüğü aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ile II
- B) I ile IV
- C) II ile III
- D) III ile IV